

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa
Agencija za odgoj i obrazovanje
Hrvatsko društvo klasičnih filologa

ZAPORKA NATJECATELJA:

--	--	--	--	--	--

**DRŽAVNO NATJECANJE IZ POZNAVANJA
KLASIČNIH JEZIKA**

u kategoriji

GRČKI JEZIK

za

KLASIČNE GIMNAZIJE

Maksimalni i ostvareni broj bodova:

I. Prijevod:

24		%
----	--	---

II. Pitanja :

9		%
---	--	---

Ukupni broj bodova:

33		%
----	--	---

Članovi državnog povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

Gimnazija Pula, Pula

Nadnevak natjecanja: 24. travnja 2008.

PREVEDI TEKST:

Platon, Gozba

I. Prevedi tekst:

U sljedećem odlomku Platon kroz lik Fedra navodi razloge zbog kojih su bogovi bili neskloni Orfeju, a skloni Ahileju.

Οὕτω καὶ θεοὶ τὴν περὶ τὸν ἔρωτα σπουδὴν¹ τε καὶ ἀρετὴν μάλιστα τιμῶσιν. Ὀρφέα δὲ τὸν Οἰάγρου ἀτελεῖ² ἀπέπεμψαν ἐξ Ἄιδου, φάσμα δείξαντες τῆς γυναικὸς ἐφ'³ ἣν ἤκεν, αὐτὴν δὲ οὐ δόντες, ὅτι μαλθακίσεσθαι⁴ ἐδόκει, ἅτε ὦν κιθαρωδός, καὶ οὐ τολμᾶν⁵ ἔνεκα τοῦ ἔρωτος ἀποδνήσκειν ὥσπερ Ἄλκηστις, ἀλλὰ διαμηχανᾶσθαι⁶ ζῶν εἰσιέναι εἰς Ἄιδου. Τοιγάρτοι διὰ ταῦτα δίκην αὐτῶ ἐπέθεσαν⁷, καὶ ἐποίησαν τὸν θάνατον αὐτοῦ ὑπὸ γυναικῶν γενέσθαι, οὐχ ὥσπερ Ἀχιλλεὺς τὸν τῆς Θέτιδος υἱὸν ἐτίμησαν καὶ εἰς μακάρων νήσους ἀπέπεμψαν, ὅτι πεπυσμένος⁸ παρὰ τῆς μητρὸς ὡς ἀποθανοῖτο⁹ ἀποκτείνας Ἐκτορα, μὴ ποιήσας δὲ τοῦτο οἴκαδε ἐλθῶν¹⁰ γηραιὸς τελευτήσοι, ἐτόλμησεν ἐλέσθαι¹¹ βοηθήσας τῷ ἐραστῇ Πατρόκλῳ καὶ τιμωρήσας οὐ μόνον ὑπεραποθανεῖν ἀλλὰ καὶ ἐπαποθανεῖν τετελευτηκότι· ὄθεν¹² δὴ καὶ ὑπεραγασθέντες¹³ οἱ θεοὶ διαφερόντως αὐτὸν ἐτίμησαν, ὅτι τὸν ἐραστὴν οὕτω περὶ πολλοῦ ἐποιεῖτο¹⁴.

Komentar:

1. σπουδὴν – predanost, odanost
2. ἀτελεῖ – neuspješan, bezuspješan
3. ἐφ' = ἐπί – zbog
4. μαλθακίσεσθαι – biti mekušac, biti razmažen
5. οὐ τολμᾶν – ovisno o ἐδόκει
6. διαμηχανᾶσθαι – smišljati
7. δίκην ἐπέθεσαν –kazniti
8. πεπυσμένος – saznavši
9. ἀποθανοῖτο... τελευτήσοι – prevedi futuro
10. ἐλθῶν – prevedi pogodbenom rečenicom
11. ἐλέσθαι – vidi αἰρέομαι – izabirati
12. ὄθεν – zato
13. ὑπεραγασθέντες – vidi ὑπεράγαμαι – naročito voljeti
14. περὶ πολλοῦ ποιεῖται – silno cijeniti

PRIJEVOD:

max 23	
--------	--

II Odgovori na sljedeća pitanja

1. Odredi oblike:
 - a) δείξαντες _____ 1
 - b) ἐπέθεσαν _____ 1
 - c) τετελευτηκότι _____ 1
2. Imenuj konstrukciju ... ἐποίησαν τὸν θάνατον... γενέσθαι
_____ 1
3. Imenuj vrstu rečenice... ὅτι τὸν ἐραστήν οὕτω περὶ πολλοῦ ἐποιεῖτο
_____ 1
4. Orfej je poginuo od:
 - a) Menada
 - b) Trijade
 - c) Oreada1
5. Orfeja i Euridiku operom je ovjekovječio:
 - a) Orff
 - b) Verdi
 - c) Gluck1
6. Koga Platon prezire u svojoj «Državi»
 - a) robove
 - b) vojnike
 - c) umjetnike1
7. Dijalog «Gozba» govori o:
 - a) ljubavi
 - b) pjesništvu
 - c) junaštvu1

PRIJEVOD I RJEŠENJA

Οὕτω καὶ θεοὶ... μάλιστα τιμῶσιν	Tako i bogovi najviše cijene	1
τὴν περὶ τὸν ἔρωτα σπουδὴν τε καὶ ἀρετὴν	predanost (odanost) i sposobnost (vrlinu) za ljubav.	1
Ὅρφέα δὲ τὸν Οἰάγρου ἀτελῆ ἀπέπεμψαν ἐξ Ἴδου,	Orfeja Eagrovog (sina) odaslali su iz Hada (kao) bezuspješnog,	1
φάσμα δείξαντες τῆς γυναικὸς	pokazavši (mu) sjenku žene	1
ἐφ' ἣν ἦκεν,	zbog koje je došao,	1
αὐτὴν δὲ οὐ δόντες,	ali nisu mu je dali (ali ne davši nju),	1
ὅτι μαλθακίξομαι ἐδόκει,	jer se činilo da je mekušac,	1
ἄτε ὡν κιθαρωδός,	budući da je bio pjevač uz kitaru,	1
καὶ οὐ τολμᾷ ἕνεκα τοῦ ἔρωτος ἀποθνήσκειν ὥσπερ Ἄλκηστις,	i da se ne usuđuje zbog ljubavi umrijeti kao Alkestida,	1
ἀλλὰ διαμνησανῶσαι ζῶν εἰσιέναι εἰς Ἴδου.	nego smišlja živ ući u Had.	1
Τοιγάρτοι διὰ ταῦτα δίκην αὐτῷ ἐπέθεσαν,	I tako su ga zbog toga kaznili	1
καὶ ἐποίησαν τὸν θάνατον αὐτοῦ ὑπὸ γυναικῶν γενέσθαι,	i učinili su da njegova smrt nastane od žena,	1
οὐχ ὥσπερ Ἀχιλλεῖα τὸν τῆς Θέτιδος υἱὸν ἐτίμησαν	a nisu (ga) počastili kao Ahileja, sina Tetidinog,	1
καὶ εἰς μακάρων νήσους ἀπέπεμψαν,	i odaslali (ga) na otok blaženih,	1
ὅτι πεπυσμένος παρὰ τῆς μητρὸς	jer saznajući od majke	1
ὡς ἀποθανοῖτο ἀποκτείνας Ἑκτορα,	da će umrijeti ubivši Hektora,	1
μὴ ποιήσας δὲ τοῦτο οἴκαδε ἐλθὼν	a ako ode kući ne učinivši to,	1
γηραιὸς τελευτήσοι,	umrijet će star.	1
ἐτόλμησεν ἐλέσθαι βοηθήσας τῷ ἐραστῇ Πατρόκλῳ	usudio se izabrati pomagavši prijatelju Patroklu	1
καὶ τιμωρήσας οὐ μόνον ὑπεραποθανεῖν	i osvetivši se (usudio se) ne samo umrijeti za njega,	1
ἀλλὰ καὶ ἐπαποθανεῖν τετελευτηκότι·	nego i umrijeti poslije njega (već) mrtvog.	1
ὅθεν δὴ καὶ ὑπεραγασθέντες οἱ θεοὶ	Zato su bogovi naročito zavoljevši (ga)	1
διαφερόντως αὐτὸν ἐτίμησαν,	njega osobito počastili,	1
ὅτι τὸν ἐραστὴν οὕτω περὶ πολλοῦ ἐποιεῖτο.	jer je tako silno cijeniio prijatelja.	1

Ukupno: 24

II Odgovori

- Odredi oblike:
 - δείξαντες – n. pl. (m) ptc. aorista aktivnog 1
 - ἐπέθεσαν- 3. l. pl. aorista aktivnog 1
 - τετελευτηκότι D. sg. ptc. perfekta 1
 - Imenuj konstrukciju ... ἐποίησαν τὸν θάνατον... γενέσθαι akuzativ s infinitivom 1
 - Imenuj vrstu rečenice... ὅτι τὸν ἐραστὴν οὕτω περὶ πολλοῦ ἐποιεῖτο uzročna 1
 - Orfej je poginuo od:
 - Menada 1
 - Orfeja i Euridiku operom je ovjekovječio:
 - Gluck 1
 - Koga Platon prezire u svojoj «Državi»
 - umjetnike 1
 - Dijalog «Gozba» govori o:
 - ljubavi 1
- Ukupno: 9**

Tablice uspjeha izražene u postocima:

PRIJEVOD		PITANJA	
BODOVI	%	BODOVI	%
1	3,33	1	2,22
2	6,67	2	4,44
3	10,00	3	6,67
4	13,33	4	8,89
5	16,67	5	11,11
6	20,00	6	13,33
7	23,33	7	15,56
8	26,67	8	17,78
9	30,00	9	20,00
10	33,33		
11	36,67		
12	40,00		
13	43,33		
14	46,67		
15	50,00		
16	53,33		
17	56,67		
18	60,00		
19	63,33		
20	66,67		
21	70,00		
22	73,33		
23	76,67		
24	80,00		
25	76,92		
26	80,00		

Uputa

U ovom testu prijevod nosi 80% uspjeha, dok pitanja iz gramatike i civilizacije nose 20% uspjeha. Konačni uspjeh natjecatelja dobivamo tako da broj bodova postignutih u prijevodu nađemo u prvom stupcu i pridružimo mu pripadajući postotak, isti postupak treba primijeniti kod pitanja. Ukupan zbroj postotaka je uspjeh natjecatelja.

Primjer:

Natjecatelj je postigao 20 bodova na prijevodu što iznosi 66,67%, 5 bodova na pitanjima što iznosi 11,11%. Zbroj postotaka, tj. uspjeh natjecatelja, je $66,67 + 11,11 = 77,78\%$.